

Yetkili servislerce araç sahipleri adına düzenlenen fatura bedellerinin sözleşme gereği ödemeyi yapan firma tarafından indirim konusu yapıp yapılamayacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	27575268-105[229-2018-153]-244188
Tarih	19.07.2019

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı

(Gelir Kanunları Usul Grup Müdürlüğü)

Sayı : 27575268-105[229-2018-153]-E.244188

19.07.2019

Konu : Yetkili servislerce araç sahipleri adına düzenlenen fatura bedellerinin sözleşme gereği ödemeyi yapan firma tarafından indirim konusu yapıp yapılamayacağı hk.

İlgi : 11/12/2017 tarihli ve 1349898 sayılı özelge talep formunuz.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, Ostim Vergi Dairesi Müdürlüğünün 720 053 8020 vergi kimlik numaralı mükellefi olduğunuzu, Şirketiniz ile General Motors Türkiye Ltd. Şti. arasında yapılan hizmet kalitesini araştırmaya yönelik sözleşme düzenlendiğini, General Motors Türkiye Ltd. Şti.'nin sözleşme kapsamında daha önceden belirlenmiş olan Opel marka araç sahiplerinin Opel servislerinde almış oldukları hizmetlere ilişkin servisler tarafından araç sahipleri adına düzenlenen fatura bedellerinin araç sahipleri tarafından ödenmesini, faturaların firmanıza ibrazı üzerine faturada yer alan bakım ücret bedellerinin araç sahiplerine firmanızca ödenmesini, daha sonra ödenen bu tutarların sözleşme gereği firmanızca fatura düzenlenmek suretiyle General Motors Türkiye Ltd. Şti.'ye yansıtılmasını talep ettiği belirtilerek, bu şekilde araç sahipleri adına düzenlenen söz konusu faturalara ilişkin firmanızca yapılan ödemelerin kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınıp alınmayacağı ile katma değer vergilerinin indirim konusu yapılıp yapılamayacağı hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN:

213 sayılı Vergi Usul Kanununun;

- 8 inci maddesinin üçüncü fıkrasında, "*Vergi kanunlarıyla kabul edilen haller müstesna olmak üzere, mükellefiyete veya vergi sorumluluğuna mütaallik özel mukaveleler vergi dairelerini bağlamaz.*",
- 227 nci maddesinde, "*Bu kanunda aksine hüküm olmadıkça bu kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki mecburidir.*",
- 229 uncu maddesinde, "*Fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesikadır.*",
- 231/5 inci maddesinde, "*5. Fatura, malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azamî yedi gün içinde düzenlenir. Bu süre içerisinde düzenlenmeyen faturalar hiç düzenlenmemiş sayılır.*",
- 232 nci maddesinde, "*Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçiler:*

1. Birinci ve ikinci sınıf tüccarlara;

2. Serbest meslek erbabına;

3. Kazançları basit usulde tesbit olunan tüccarlara;

4. Defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilere;

5. Vergiden muaf esnafa.

Sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek ve bunlara da fatura istemek ve almak mecburiyetindedirler.

Yukarıdakiler dışında kalanların, birinci ve ikinci sınıf tüccarlar ile kazancı basit usulde tesbit edilenlerden ve defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerden satın aldıkları emtia veya onlara yaptırdıkları iş bedelinin 50.000.000 lirayı (490 Sıra No.lu V.U.K Genel Tebliği ile 1.1.2018'den itibaren 1.000, -TL) geçmesi veya bedeli 50.000.000 liradan (490 Sıra No.lu V.U.K Genel Tebliği ile 1.1.2018'den itibaren 1.000, -TL) az olsa dahi istemeleri halinde emtiayı satanın veya işi yapanın fatura vermesi mecburidir.",

- 234 üncü maddesinde, "Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan serbest meslek erbabının ve çiftçilerin:

...

3.Vergiden muaf esnafa;

yaptırdıkları işler veya onlardan satın aldıkları emtia içinde tanzim edip işi yapana veya emtiayı satana imza ettirecekleri gider pusulası vergiden muaf esnaf tarafından verilmiş fatura hükmündedir..."

hükümlerine yer verilmiştir.

Ayrıca, Kanunun 229 uncu maddesindeki müşteri ifadesinden, malı satın alan veya kendisine iş yapılan gerçek veya tüzel kişinin anlaşılması gerekmekte olup, mal veya hizmet bedelinin kimin tarafından ödendiğine bakılmaksızın fatura malı satın alan veya kendisine iş yapılan gerçek veya tüzel kişi adına düzenlenmelidir.

Buna göre, somut olayda;

1- Şirketinizce ödeme yapılan araç sahiplerinden, mükellefiyeti bulunanlar tarafından adınıza fatura, mükellefiyeti bulunmayanlar adına ise tarafınızca gider pusulası düzenlenmesi,

2- Şirketiniz tarafından General Motors Türkiye Ltd. Şti.'ye, bahse konu ödemelerin aktarılmasında, varsa komisyon ve benzeri adlar altında General Motors Türkiye Ltd. Şti.'den elde edilen gelir dahil tutar üzerinden, adı geçen şirket adına fatura düzenlenmesi

gerekmektedir.

Bu bakımdan, şirketinizce araç sahipleri adına yapılan ödemelerin, bu kişiler adına düzenlenmiş olan yetkili servis hizmet faturalarına istinaden kayıtlarınıza alınması mümkün bulunmamaktadır.

KURUMLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinde; kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı ve safi kurum kazancının

tespitinde Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun "Bilanço Esasında Ticari Kazancın Tespiti" başlıklı 38 inci maddesinde ise; bilanço esasına göre ticari kazancın, teşebbüsteki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müspet fark olduğu, bu dönem zarfında sahip veya sahiplerce işletmeye ilave olunan değerlerin bu farktan indirileceği, işletmeden çekilen değerlerin ise farka ilave olunacağı, ticari kazancın bu suretle tespit edilmesi sırasında, Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümleri ile bu Kanunun 40 ve 41 inci maddeleri hükümlerine uyulacağı hükme bağlanmıştır. Anılan Kanunun 40 inci maddesinde de, safi kazancın tespit edilmesinde indirilecek giderler sayılmıştır.

Ticari kazancın tespitinde "tahakkuk" ve "dönemsellik" olmak üzere iki temel ilke geçerlidir. Tahakkuk esası ilkesinde, gelir veya giderin miktar ve mahiyet itibariyle kesinleşmiş olması, yani geliri veya gideri doğuran işlemin tekemmül etmesinin yanı sıra, miktarının ve işlemde kaynaklanan alacağın veya borcun ödeme şartlarının da belirlenmiş olması gereklidir. Dönemsellik ilkesi ise bu gelir veya giderin ilgili olduğu döneme intikalinin sağlanmasını ifade eder.

Kurum kazancının elde edilmesi ve idame ettirilebilmesi için yapılan giderlerin, kazancın tespitinde indirim olarak dikkate alınabilmesi için giderle kazancın elde edilmesi ve idamesi arasında illiyet bağının bulunması, giderin keyfi olmaması, yani kazancın elde edilmesi için mecburi olarak yapılması, yapılan gider karşılığında gayrimaddi bir kıymet iktisap edilmemiş olması gerekir.

Ayrıca, bu giderlerin tevsik edici belgelere dayanması (fatura, fatura yerine geçen vesikalar gibi) ve yasal kayıtlarda izlenmesi gerekmektedir.

Buna göre, Vergi Usul Kanunu uyarınca düzenlenen belgeler çerçevesinde firmanızca araç sahiplerine yapılan ödemelerin gider; şirketiniz tarafından General Motors Türkiye Ltd. Şti.den, varsa komisyon ve benzeri adlar altında alınan tutarlar dahil toplam tutarın gelir olarak kurum kazancının tespitinde dikkate alınması gerekmektedir.

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

3065 sayılı Katma Değer Vergisi (KDV) Kanununun;

- 1/1 inci maddesinde, Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin KDV 'ye tabi olduğu,
- 29/1-a maddesinde, mükelleflerin, yaptıkları vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan KDV'den, bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça, faaliyetlerine ilişkin olarak kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla hesaplanarak düzenlenen fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen KDV'yi indirebilecekleri,
- 29/3 üncü maddesinde, indirim hakkının vergiyi doğuran olayın vuku bulduğu takvim yılını takip eden takvim yılı aşılılmamak şartıyla, ilgili vesikaların kanuni defterlere kaydedildiği vergilendirme döneminde kullanılabileceği,
- 30/d maddesinde, Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarına göre kazancın tespitinde indirimi kabul edilmeyen giderler dolayısıyla ödenen KDV'nin, mükellefin vergiye tabi işlemleri üzerinden hesaplanan KDV'den indirilemeyeceği,
- 34/1 inci maddesinde ise, yurt içinden sağlanan veya ithal olunan mal ve hizmetlere ait KDV'nin, alış faturası veya benzeri vesikalar ve gümrük makbuzu üzerinden ayrıca gösterilmek ve bu vesikalar kanuni defterlere kaydedilmek şartıyla indirilebileceği

hükme bağlanmıştır.

Buna göre, General Motors Türkiye Ltd. Şti. ile Şirketiniz arasında yapılan sözleşme uyarınca, Şirketiniz tarafından Opel marka araç sahiplerine ödenen bakım ücret bedellerinin, bu kişiler adına düzenlenmiş olan yetkili servis hizmet faturalarına istinaden kayıtlarınıza alınması mümkün olmadığından, söz konusu faturalarda yer alan KDV'nin indirim konusu yapılması mümkün bulunmamaktadır.

Ancak, araç sahiplerinin KDV mükellefiyetinin bulunması ve bakım ücret bedellerinin araç sahipleri tarafından Şirketiniz adına düzenlenecek faturada gösterilmesi halinde, söz konusu faturada yer alan KDV'nin KDV Kanununun 29 uncu maddesinde yer alan açıklamalar çerçevesinde Şirketinizce indirim konusu yapılması mümkün bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

İmza

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026